

"Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінен шығарылатын адамдарды әлеуметтік бейімдеуді ұйымдастыру жөніндегі қағидаларды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің 2022 жылғы 26 қыркүйектегі № 834 бұйрығына өзгеріс енгізу туралы

Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің 2025 жылғы 24 шілдедегі № 875 бұйрығы

ЗҚАИ-ның ескертпесі!

Қолданысқа енгізілу тәртібін 5-тармақтан қараңыз

БҰЙЫРАМЫН:

1. "Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінен шығарылатын адамдарды әлеуметтік бейімдеуді ұйымдастыру жөніндегі қағидаларды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің 2022 жылғы 26 қыркүйектегі № 834 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29856 болып тіркелген) мынадай өзгеріс енгізілсін:

көрсетілген бұйрықпен бекітілген Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінен шығарылатын адамдарды әлеуметтік бейімдеуді ұйымдастыру жөніндегі қағидалар осы бұйрыққа қосымшаға сәйкес жаңа редакцияда жазылсын.

2. Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің Тәрбие және идеологиялық жұмыстар департаменті Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрінің 2023 жылғы 11 шілдедегі № 472 бұйрығымен бекітілген Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізілімін, Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкін жүргізу қағидалары 10-тармағының талаптарына сәйкес (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 33059 болып тіркелген) қол қойылған күнінен бастап бес жұмыс күні ішінде электрондық түрде қазақ және орыс тілдерінде Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің "Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты" шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына жіберуді;

2) осы бұйрықты алғашқы ресми жарияланғанынан кейін Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің интернет-ресурсына орналастыруды;

3) осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн ішінде осы тармақтың 1) және 2) тармақшаларының орындалуы туралы мәліметтерді

Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің Заң департаментіне жіберуді қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің тәрбие және идеологиялық жұмыс жөніндегі орынбасарына жүктелсін.

4. Осы бұйрық мүдделі лауазымды адамдарға және құрылымдық бөлімшелерге жеткізілсін.

5. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң, бірақ 2025 жылғы 16 қыркүйектен ерте емес қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының
Қорғаныс министрі авиация генерал-лейтенанты

Д. Қосанов

Қазақстан Республикасы
Қорғаныс министрінің
2025 жылғы 24 шілдедегі
№ 875 бұйрығына
қосымша
Қазақстан Республикасы
Қорғаныс министрінің
2022 жылғы 26 қыркүйектегі
№ 834 бұйрығымен
бекітілген

Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінен шығарылатын адамдарды әлеуметтік бейімдеуді ұйымдастыру жөніндегі қағидалар

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінен шығарылатын адамдарды әлеуметтік бейімдеуді ұйымдастыру жөніндегі қағидалар (бұдан әрі – Қағидалар) Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінен (бұдан әрі – ҚР ҚК) шығарылатын адамдарды әлеуметтік бейімдеуді ұйымдастыру тәртібін айқындайды.

2. ҚР ҚК-ден шығарылатын адамдарды әлеуметтік бейімдеу (бұдан әрі – әлеуметтік бейімдеуге жататын адамдар) жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру және жүргізу қайта даярлауды және психологиялық сүйемелдеуді қамтиды.

3. "Әскери қызмет және әскери қызметшілердің мәртебесі туралы" Қазақстан Республикасының Заңы 50-бабының 2-тармағына сәйкес ҚР ҚК-ден шығарылған кезде:

1) әскери қызметте болудың шекті жасына толуы бойынша, денсаулық жағдайы бойынша ҚР ҚК-ден шығарылған, әскери қызмет міндеттерін орындауға байланысты ауру тапқан, сондай-ақ әскери қызметте жиырма және одан көп еңбек сіңірген жылдары бар адамдар, оның ішінде әскери қызмет өткерген кезеңде азаматтық мамандықтарды меңгеру мақсатында;

2) офицерлер, аға немесе жоғары сержанттар құрамы лауазымдарында әскери қызмет өткерген, жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білімі және кемінде он жыл сіңірген еңбегі бар ҚР ҚК-ден шығарылатын адамдар (әскери қызметке

қайта кіру құқығынсыз теріс себептер бойынша шығарылатын адамдарды қоспағанда) Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрлігіне (бұдан әрі – ҚР ҚМ) ведомстволық бағынысты әскери оқу орындарында өтеусіз негізде педагогикалық қайта даярлаудан өту мақсатында әлеуметтік бейімделумен қамтамасыз етіледі.

2-тарау. Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінен шығарылатын, әлеуметтік бейімдеуге жататын адамдарды қайта даярлау

4. Әскери бөлімнің (мекеменің) кадр органы әлеуметтік бейімдеуге жататын адамды қызметтен шығарылғанға дейін 6 ай бұрын, соның ішінде әскери қызмет өткерген кезеңде азаматтық мамандықты меңгеру және (немесе) ҚР ҚМ ведомстволық бағынысты әскери оқу орындарында өтеусіз негізде педагогикалық қайта даярлау мақсатында әлеуметтік бейімделуді қамтамасыз ету құқығы бар екені туралы жазбаша хабардар етеді.

5. Әлеуметтік бейімдеуге жататын адамдарды қайта даярлау жөніндегі іс-шаралар екі бағыт бойынша жүзеге асырылады:

1) осы Қағидалардың 3-тармағының 1-тармақшасында көрсетілген адамдар үшін өз қаражаты есебінен қызмет өткеру орнында немесе қашықтан оқу нысаны арқылы жүзеге асырылатын, әскери қызмет өткеру кезеңінде жұмыстың белгілі бір түрін орындау үшін қажет жаңа немесе өзгертілген кәсіптік дағдыларды меңгеру үшін тұлғаны дамытуға бағытталған азаматтық мамандық бойынша кәсіби даярлау (бұдан әрі – кәсіби даярлау);

2) осы Қағидалардың 3-тармағының 2-тармақшасында көрсетілген адамдар үшін онлайн режимде ҚР ҚМ ведомстволық бағынысты әскери оқу орындарында өтеусіз негізде педагогикалық даярлау (бұдан әрі – педагогикалық қайта даярлау).

6. Әлеуметтік бейімделуге жататын және кәсіби даярлықтан өтуге ниет білдірген адам хабарламаны алғаннан кейін әскери бөлім (мекеме) командирінің (бастығының) атына оны әлеуметтік бейімделуге тізімге енгізу және 40 тәуліктен аспайтын мерзіммен оқу үшін қызметтік міндеттерін орындаудан босату туралы баянат береді. Баянатқа оқу мерзімі көрсетілген әскери қызметші мен оқыту ұйымы арасында жасалған оқыту бойынша қызметтер көрсету туралы шарт қоса беріледі.

7. Әлеуметтік бейімделуге жататын және педагогикалық қайта даярлаудан өтуге ниет білдірген адам хабарламаны алғаннан кейін әскери бөлім (мекеме) командирінің (бастығының) атына оны әлеуметтік бейімдеуге арналған тізімдерге енгізу туралы баянат береді. Баянатқа мынадай құжаттар қоса беріледі:

1) Қазақстан Республикасы азаматы жеке куәлігінің көшірмесі (салыстырып тексеру үшін түпнұсқасы);

2) жоғары білім туралы құжаттың көшірмесі (салыстырып тексеру үшін түпнұсқасы);

3) әскери бөлімнің (мекеменің) кадр органы берген әлеуметтік бейімдеуді қамтамасыз ету құқығы туралы хабарлама.

8. Тоқсан сайын ҚР ҚМ, ҚР ҚК Бас штабы құрылымдық бөлімшелерінің, ҚР ҚК бас басқармаларының бастықтары, ҚР ҚК түрлерінің бас қолбасшылары, жергілікті әскери басқару органдарының бастықтары ҚР ҚК-де тәрбие, әлеуметтік-құқықтық, психологиялық және идеологиялық жұмысты ұйымдастыру мәселелеріне жетекшілік ететін ҚР ҚМ құрылымдық бөлімшесіне (бұдан әрі – құрылымдық бөлімше) кәсіби даярлауға және педагогикалық қайта даярлауға бағытталған әлеуметтік бейімделуге жататын адамдардың тізімін ұсынады.

9. Педагогикалық қайта даярлауға жататын адамдардың қорытынды тізімін Қорғаныс министрінің тәрбие және идеологиялық жұмыс жөніндегі орынбасары бекітеді және ол педагогикалық қайта даярлауды өткізу күні мен уақытын көрсете отырып, ҚР ҚМ ресми сайтында жарияланады.

10. Әлеуметтік бейімделуге жататын және педагогикалық қайта даярлаудан өтуге ниет білдірген әскери қызметші ҚР ҚМ ресми сайтындағы жарияланым негізінде оны педагогикалық қайта даярлауды жүргізу кезеңіне қызметтік міндеттерін орындаудан босату туралы әскери бөлім (мекеме) командирінің (бастығының) атына баянат береді.

11. Әлеуметтік бейімделуге жататын адамдарды педагогикалық қайта даярлауды осы Қағидалардың 9-тармағына сәйкес бекітілген тізімдер негізінде жарты жылда бір реттен сиретпей әскери білім беру мәселелеріне жетекшілік ететін ҚР ҚМ құрылымдық бөлімшесі ұйымдастырады.

12. Әскери қызметші еркін нысанда бас тарту туралы баянат бере отырып, әлеуметтік бейімделуге қатысудан толық не оның жеке бағыттарынан бас тарта алады.

13. ҚР ҚК әскери бөлімдері мен мекемелерінде ҚР ҚК-ден шығарылатын адамдарды әлеуметтік бейімдеуді ұйымдастыруды командирлердің (бастықтардың) тәрбие және идеологиялық жұмыс жөніндегі орынбасарлары жүзеге асырады.

3-тарау. Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінен шығарылатын, әлеуметтік бейімдеуге жататын адамдарды психологиялық сүйемелдеу

14. Әлеуметтік бейімделуге жататын әскери қызметшілерге кәсіби бағдар беру үшін психологиялық консультация беруден өту мүмкіндігі беріледі, ол қызметтен шығарылатын адамның жеке басын, оның мүдделерін, бейімделуін, өзі үшін болашақ мамандықтың әртүрлі сипаттамаларының, кәсіби қабілетінің, бар білімі мен дағдыларының, физикалық мүмкіндіктерінің қолайлылығын дербес пайымдауын алдын ала зерделеу нәтижесіне негізделеді.

15. Психологиялық консультация беруді әскери бөлімнің (мекеменің) психологиялық жұмыс мамандары жұмыстан шығарылатын әрбір әскери қызметші

үшін жеке курс нысанында жүргізеді. Курс әрбір консультацияның ұзақтығы кемінде 60 минут болатын кемінде 3 (үш) консультация беруді қамтиды. Консультацияның мазмұны міндетті түрде мынадай бағыттарды қамтиды:

1) жеке тұлғаның өзекті психоэмоциялық жай-күйі мен бейімделу әлеуетінің деңгейін диагностикалау;

2) әскери қызметшінің мүдделерін, бейімділігі мен кәсіби қабілеттерін зерделеуге негізделген кәсіптік бағдарлау;

3) психикалық тұрақтылықты сақтау және күйзелісті жеңу үшін психологиялық өзін-өзі реттеу әдістеріне, аутотренингке және психотехникалық әдістерге оқытып-үйрету.

Жүргізілген консультациялар нәтижесі Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрінің 2022 жылғы 13 қазандағы № 911 бұйрығымен бекітілген Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің жеке құрамымен тәрбие, әлеуметтік-құқықтық, психологиялық және идеологиялық жұмысты ұйымдастыру қағидаларына сәйкес (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 30165 болып тіркелген) психологиялық жұмыс маманының жеке және топтық жұмыс нысанын есепке алу журналында есепке алынады.